

HỘI NGHỊ DINH DƯỠNG TP HCM MỞ RỘNG LẦN IX NĂM 2020

"Can thiệp dinh dưỡng cho phụ nữ có thai và trẻ em"

Với mục đích cải thiện tình trạng dinh dưỡng cho phụ nữ có thai và trẻ em, giảm suy dinh dưỡng thấp còi góp phần nâng cao tầm vóc của người Việt Nam, Hội Dinh dưỡng Việt Nam phối hợp với Hội Dinh dưỡng Thực phẩm TPHCM và Bệnh viện đa khoa quốc tế Nam Sài Gòn tổ chức Hội nghị Dinh dưỡng mở rộng lần thứ IX với chủ đề "*Can thiệp dinh dưỡng cho phụ nữ có thai và trẻ em*".

Dinh dưỡng trong thời kỳ mang thai đặc biệt quan trọng không những đối với tình trạng dinh dưỡng, sức khỏe của người mẹ mà còn ảnh hưởng đến sự phát triển của bào thai và cân nặng, chiều dài sơ sinh mà hậu quả lâu dài là suy dinh dưỡng trẻ em. Dinh dưỡng trong thai kỳ còn liên quan đến một số khuyết tật của trẻ và theo GS. DJP Barker "Dinh dưỡng trong thai kỳ còn liên quan đến một số bệnh mạn tính không lây của trẻ khi trưởng thành". Dinh dưỡng đủ và cân đối khi có thai chính là tiền đề để cả người mẹ và thai nhi phát triển khỏe mạnh. Sự phát triển của thai nhi phụ thuộc hoàn toàn vào dinh dưỡng của người mẹ. Chế độ dinh dưỡng của mẹ đầy đủ, đặc biệt là không bị thiếu máu, thiếu sắt sẽ bảo đảm cho thai nhi phát triển tốt: sinh đủ tháng, đủ cân nặng và chiều dài sơ sinh. Khẩu phần ăn của người mẹ có đủ axit folic sẽ làm giảm được khoảng 50% khuyết tật ống thần kinh ở trẻ. Nếu dinh dưỡng khi mang thai không đủ, cơ thể mẹ sẽ bị giảm sức đề kháng, tăng nguy cơ mắc các bệnh truyền nhiễm và có nguy cơ để lại các khuyết tật vĩnh viễn cho trẻ như tim bẩm sinh, sút môi hở hàm ếch... nhất là trong 3 tháng đầu thai kỳ. Dinh dưỡng trong thai kỳ liên quan đến sự phát triển trí tuệ của trẻ và cần rất nhiều chất dinh dưỡng đặc thù cho phát triển não bộ như axit folic, vitamin B6, B12, mangan, đồng, iod, vit D, cholin, sắt và kẽm... Khi chế độ ăn của người mẹ đủ axit béo không no cần thiết, đủ DHA sẽ cho trẻ trí thông minh, thị giác tốt và có hệ tim mạch khỏe mạnh. Theo "Thuyết Barker" thì một số bệnh mạn tính liên quan đến dinh dưỡng có nguồn gốc bào thai. GS. DJP Barker cho thấy: Thiếu dinh dưỡng vào đầu thai kỳ, con đẻ ra có thể không bị thấp cân nhưng sau này có nguy cơ béo phì và bệnh tim mạch cao. Ngược lại, thiếu dinh dưỡng vào cuối thai kỳ, nguy cơ đẻ nhẹ cân và rối loạn khả năng dung nạp glucoza sẽ cao hơn.

Can thiệp dinh dưỡng cho phụ nữ có thai và trẻ em là rất cần thiết và tùy thuộc vào đặc điểm dinh dưỡng và sức khỏe của mỗi phụ nữ khi mang thai, tình trạng dinh dưỡng của trẻ em cũng như các chính sách dinh dưỡng và điều kiện kinh tế xã hội của từng vùng, từng quốc gia. Tuy nhiên, một số can thiệp dinh dưỡng theo khuyến cáo của Tổ chức Y tế thế giới thường được các nước triển khai và có bổ sung thêm một số can thiệp đặc thù. Nhu cầu dinh dưỡng của phụ nữ khi mang thai tăng cao hơn cả về năng lượng, các chất dinh dưỡng và vi chất dinh dưỡng. Nhưng khẩu phần ăn của phụ nữ khi mang thai thường không đáp ứng được nhu cầu dinh dưỡng cần thiết, do vậy, việc triển khai các can thiệp dinh dưỡng cho phụ nữ có thai là rất cần thiết. Theo khuyến cáo của Tổ chức Y tế Thế giới (WHO), một số can thiệp dinh dưỡng cho phụ nữ có thai cần

được triển khai như: Bổ sung sắt+ Folic hàng ngày; Bổ sung vitamin A cho phụ nữ có thai (PNCT) ở những vùng có tỷ lệ thiếu vitamin A cao; Bổ sung canxi cho PNCT khi khẩu phần canxi thấp không đáp ứng nhu cầu khuyến nghị; Bổ sung I-ốt cho PNCT ở những nước/vùng có độ bao phủ sử dụng muối I-ốt dưới 20% hộ gia đình; Chăm sóc và hỗ trợ PNCT trong những trường hợp khẩn cấp như bổ sung đa vi chất dinh dưỡng, tăng cường vi chất dinh dưỡng (Vitamin A, Sắt, Folic...) vào thực phẩm, đủ nước uống, phòng chống sốt rét, giun sán và triển khai can thiệp giáo dục truyền thông dinh dưỡng và sữa khỏe cho PNCT và cộng đồng. Đối với trẻ nhỏ WHO khuyến nghị: nuôi con bằng sữa mẹ hoàn toàn trong 6 tháng đầu sau sinh, bắt đầu cho trẻ ăn bổ sung khi trẻ tròn 6 tháng tuổi và tiếp tục cho con bú đến 24 tháng tuổi; bổ sung vitamin A liều cao cho trẻ từ 12 -60 tháng tuổi; đối với những vùng có tỷ lệ SDD thấp còi và thiếu máu cao nên bổ sung Fe, đa vi chất dinh dưỡng cho trẻ...

Dinh dưỡng hợp lý trong thai kỳ góp phần hạn chế các tai biến sản khoa cho mẹ:
Thiếu dinh dưỡng ở mẹ trong thời gian mang thai làm tăng nguy cơ băng huyết khi sinh, sảy thai, sinh non, khó sinh, chết trong khi sinh, thai chết lưu.....và sinh nhẹ cân ở trẻ. Hậu quả của sinh non và nhẹ cân là làm tăng nguy cơ bị suy dinh dưỡng, bệnh tật và tử vong...

Chương trình Hội nghị Dinh dưỡng mở rộng lần thứ IX gồm một số báo cáo sau:

- Can thiệp dinh dưỡng cho phụ nữ có thai ở một số nước trong khu vực và trên thế giới.
- Sức khỏe phụ nữ có thai tại Việt Nam và hiệu quả của các can thiệp sản khoa.
- Cập nhật can thiệp cho phụ nữ mang thai.
- Quản lý và điều trị đái tháo đường thai kỳ.
- Tác động của sữa mẹ lên thực hành nuôi dưỡng trẻ sơ sinh.
- Đặc điểm dinh dưỡng và các yếu tố liên quan đến chậm tăng cân ở trẻ có cân nặng sơ sinh dưới 1250 g.
- Dinh dưỡng phòng chống dậy thì sớm ở trẻ em.
- Tư vấn dinh dưỡng theo phần mềm DELATA cho thai phụ đái tháo đường.
- Can thiệp dinh dưỡng cho thai phụ tăng huyết áp thai kỳ.
- Kết quả khảo sát hàm lượng sodium, đường và lipid trong thực phẩm chế biến và định hướng can thiệp.
- Cập nhật các quy định về tổ chức hoạt động dinh dưỡng trong bệnh viện.
- Kinh nghiệm thực hành nuôi dưỡng người bệnh tại bệnh viện đa khoa cấp tỉnh.

Ban Tổ chức Hội nghị